

Pápakovácsi

TELEPÜLÉSKÉPI ARCULATI KÉZIKÖNYV

TARTALOMJEGYZÉK

1. Bevezetés	3
2. Pápakovácsi bemutatása	4
3. Örökségünk	6
4. Eltérő karakterű településrészek Pápakovácsin	14
<i>Történeti településrész</i>	16
<i>Újabb beépítésű területek</i>	32
<i>Újabb beépítésű területek - sorház</i>	33
5. Különleges területek	35
<i>Temető</i>	35
<i>Attyapuszta</i>	37
6. Attyai-láprét.....	43
7. Impresszum	46

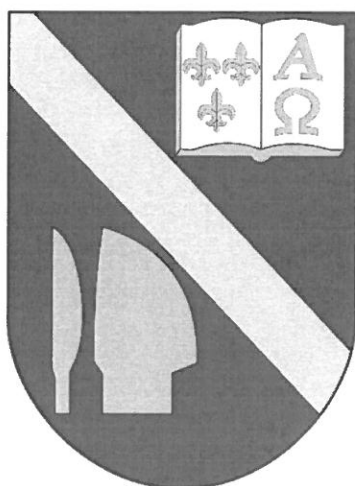
1

BEVEZETÉS

Jelen településképi arculati kézikönyben szeretnénk vizsgálni és bemutatni minden pápakovácsi lakos és érdeklődő számára településünk eltérő karaktereit, jellegzetességeit. A falun átfolyó Séd patak, a dunántúli hagyományokat őrző épületek és a nemesi Somogyi-Vallis család kastélyépülete mind emeli Pápakovácsi értékét. Ezt az arculatot szeretnénk megőrizni és alapként biztosítani az újabb területek beépítéséhez. Ebben nyújt segítséget a kézikönyv elemzése, mely rávilágít a lehetőségekre és követendő példákkal mutat utat az új építkezésekhez.

Burghardt Ferenc

Polgármester

2

PÁPAKOVÁCSI BEMUTATÁSA

Pápakovácsi Vas megye északi szélén, a Bakonyalja és a Kisalföld találkozásánál fekszik. A közel 14 km²-nyi területű község lakossága 590 fő, közigazgatásilag a Pápai járásba tartozik. A település neve már egy 1352-es oklevélben felmerült Koachy változatban, ami az egykori és még mai is jelen lévő kovácsokra utal. Egykoron a faluhoz tartozott Attya puszta, Ó Döbrönte és Gyula major is. A település birtokosai voltak az Esterházyak, a Somogyiak és a Vallis grófok is. Közúton könnyen megközelíthető, a 84-es főút déli oldalán található Pápától 9 km-re, délre.

A homokos-kavicsos területen szántóföldek, délen ezek mellett erdőségek, füves-fás legelők vannak. Pápakovácsi lakott területének északi részén halad át a Bakonyból eredő Séd patak. Az itt lakók elsődlegesen mezőgazdasági teremtésből éltek: állatokat tartottak, gabonát termesztettek és kézművességgel is foglalkoztak. Ipára sosem volt számottevő, így a település meg tudta őrizni nyugodt, falusias életterét.

A település szociális infrastruktúrája ki van alakítva: általános iskolától, könyvtáron át orvosig, valamint kereskedelmi egységek is jelen vannak a faluban.

A település címere híven tükrözi a falu természeti, emberi és spirituális erőforrásait: a könyv és a címer Szent Anna szimbóluma, aki a katolikus templom névadója és a falu védőszentje. Az alfa és omega a születést és elmúlást, magát a teljességet jelképezi. Az arany ekevas és a csoroszlya, a földművelés, mezőgazdaság, a munkával való gyarapodást jelenti, míg a zöld alap a természet és az élet szimbóluma, az ezüst sáv pedig a Séd patakot jelenti.

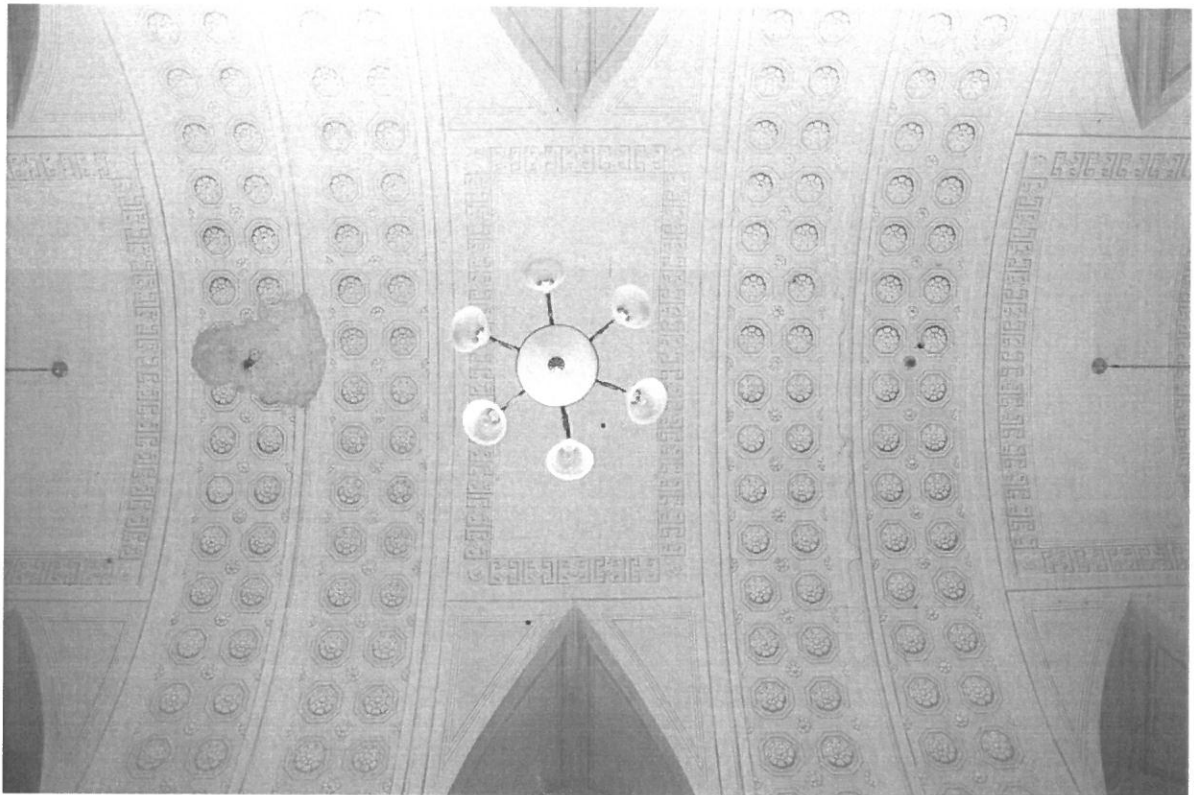
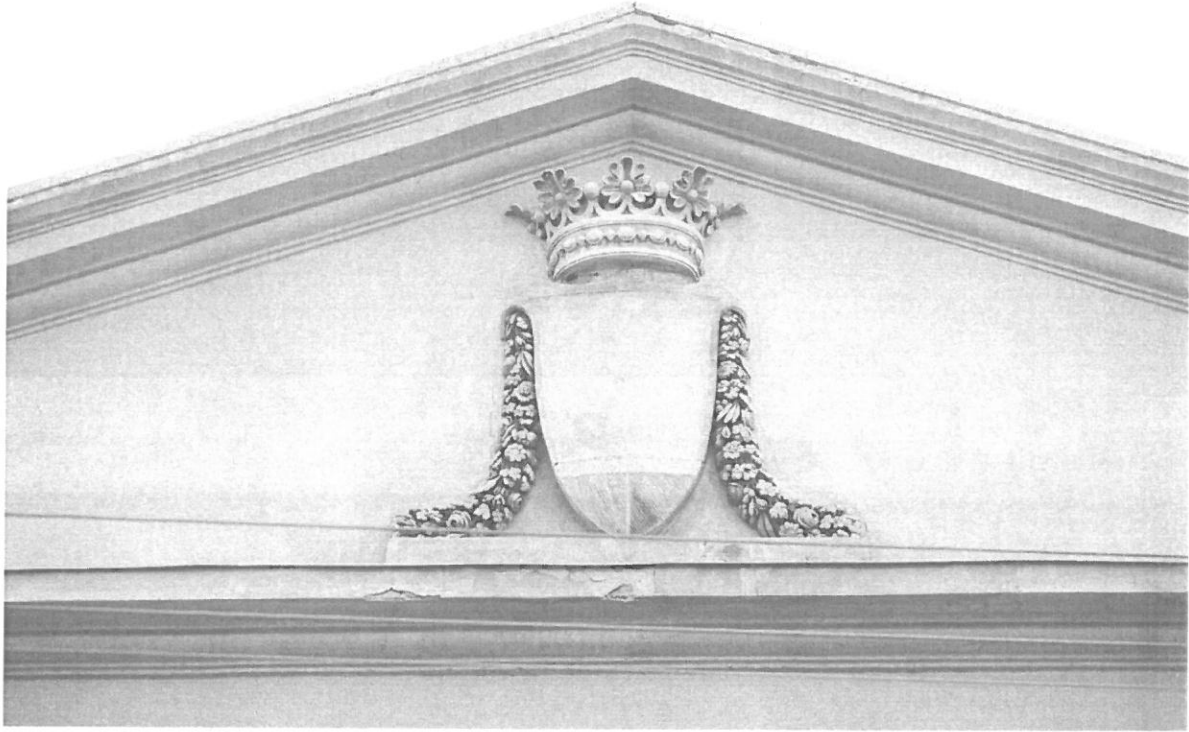
3

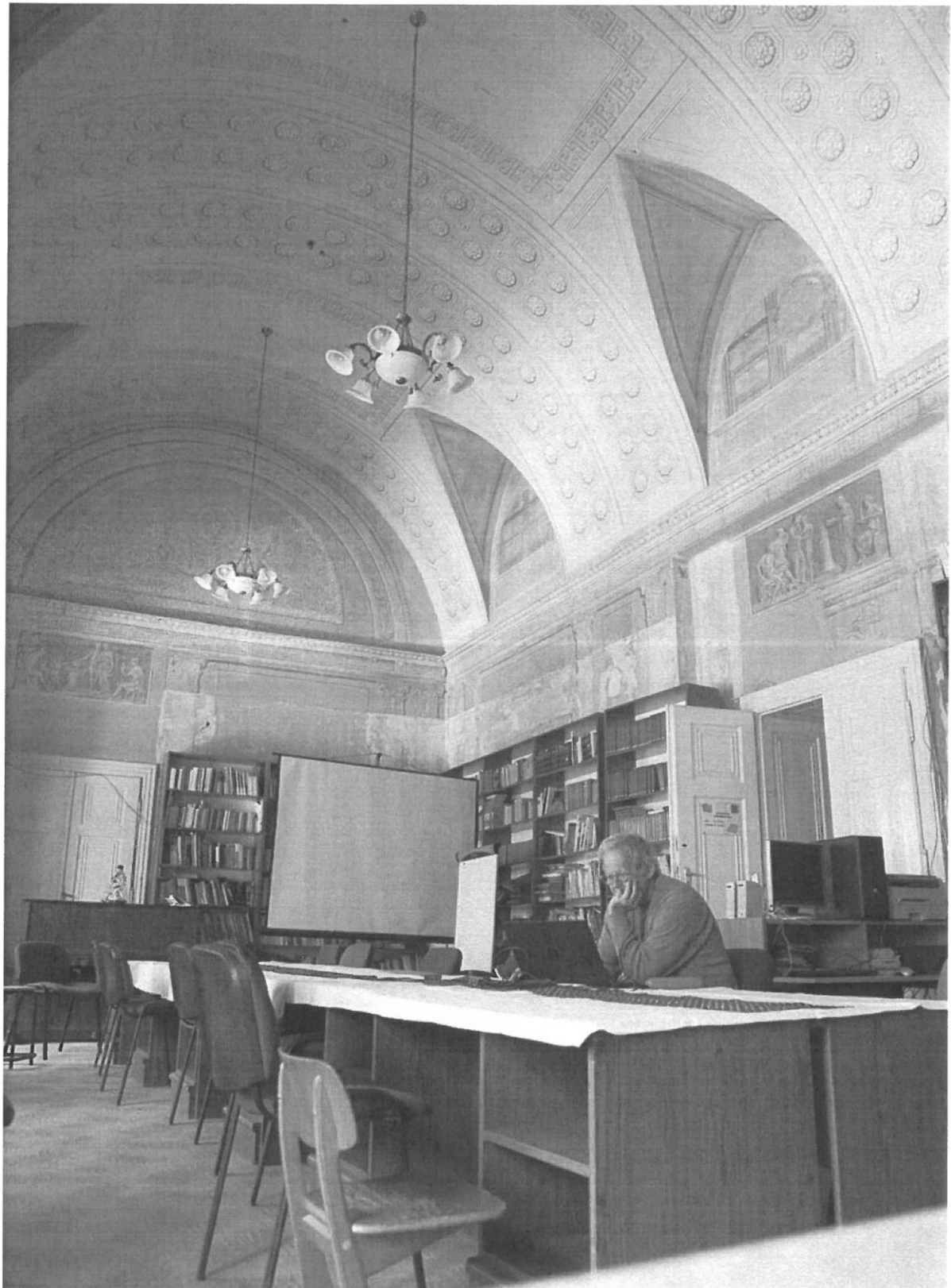
ÖRÖKSÉGÜNK

A falu központjában található a XVIII. században épült barokk stílusú kastély. Az aszimmetrikus alakzatú, egységes, puritán megjelenésű kastélyt a Somogyi család építtette. A klasszicista kapualjú és lépcsőházú épület három szintes, melyben kétszintes díszterem található. Helyiségeiben néhol még látható a barokk eredetű táblás parketta, kelheimi mészkö burkolatú folyosó, illetve néhány empire-klasszicista kályha. Ma a műemlék kastélyépületben működik a község általános iskolája.

A Somogyi-kastéllyal szemben található a műemléki védelmű római katolikus templom. 1789-92 között építtette gróf Esterházy Károly, és Szent Anna tiszteletére szentelték fel. A késő barokk stílusú templom tornya kétszintes, kapuja kőkeretes. Azonban nem csak maga az épület érdemel figyelmet, hanem a templom kertje is. Helyet ad az I. világháborús emlékműnek, valamint magas értéket képviselnek az idős hársfák is.

A település műemlékei között nem csak épületek, hanem egyéb építmények, közterületi szobrok is találhatók. A Fő úton álló, Szent Vendelt ábrázoló szobor a XVIII. század második felében épült, barokk stílusban.

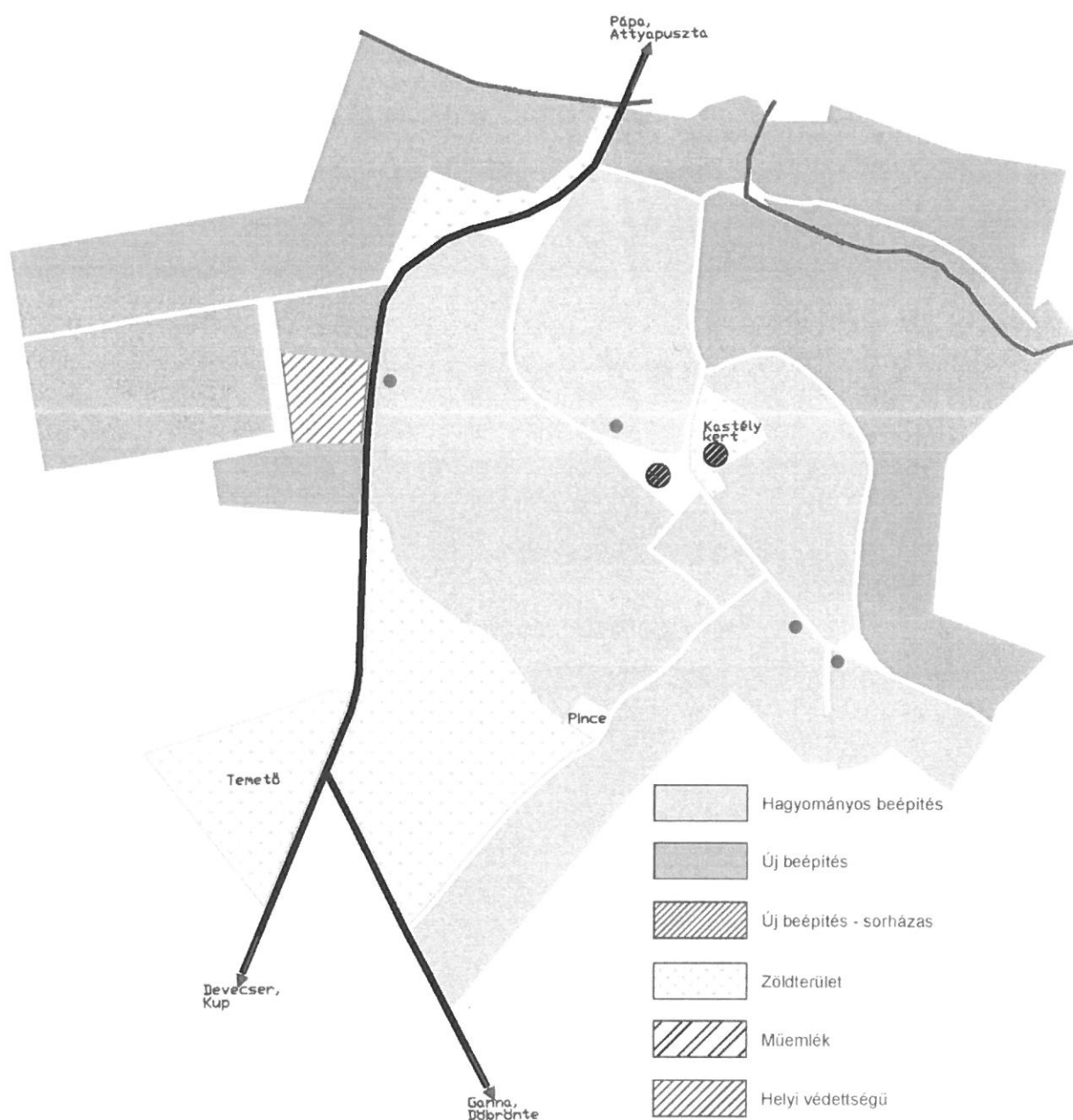

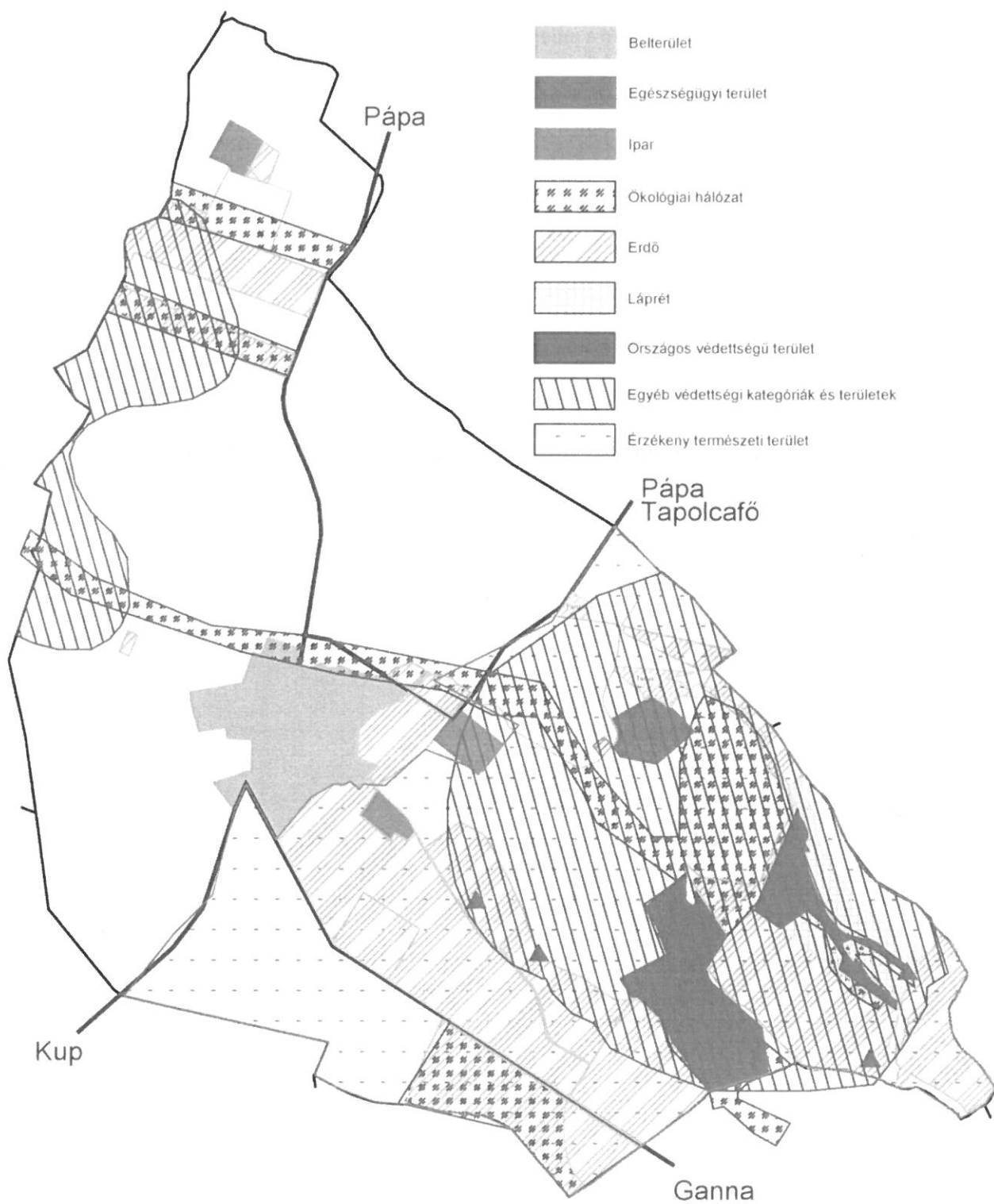
A másik műemlék szobor Nepomuki Szent Jánost ábrázolja. A szintén barokk stílusú szobrot 1794-ben állították, és a pápakovácsi távolsági busz megállójánál lévő teresedésen található.

ELTÉRŐ KARAKTERŰ TELEPÜLÉSRÉ- SZEK PÁPAKOVÁCSIN

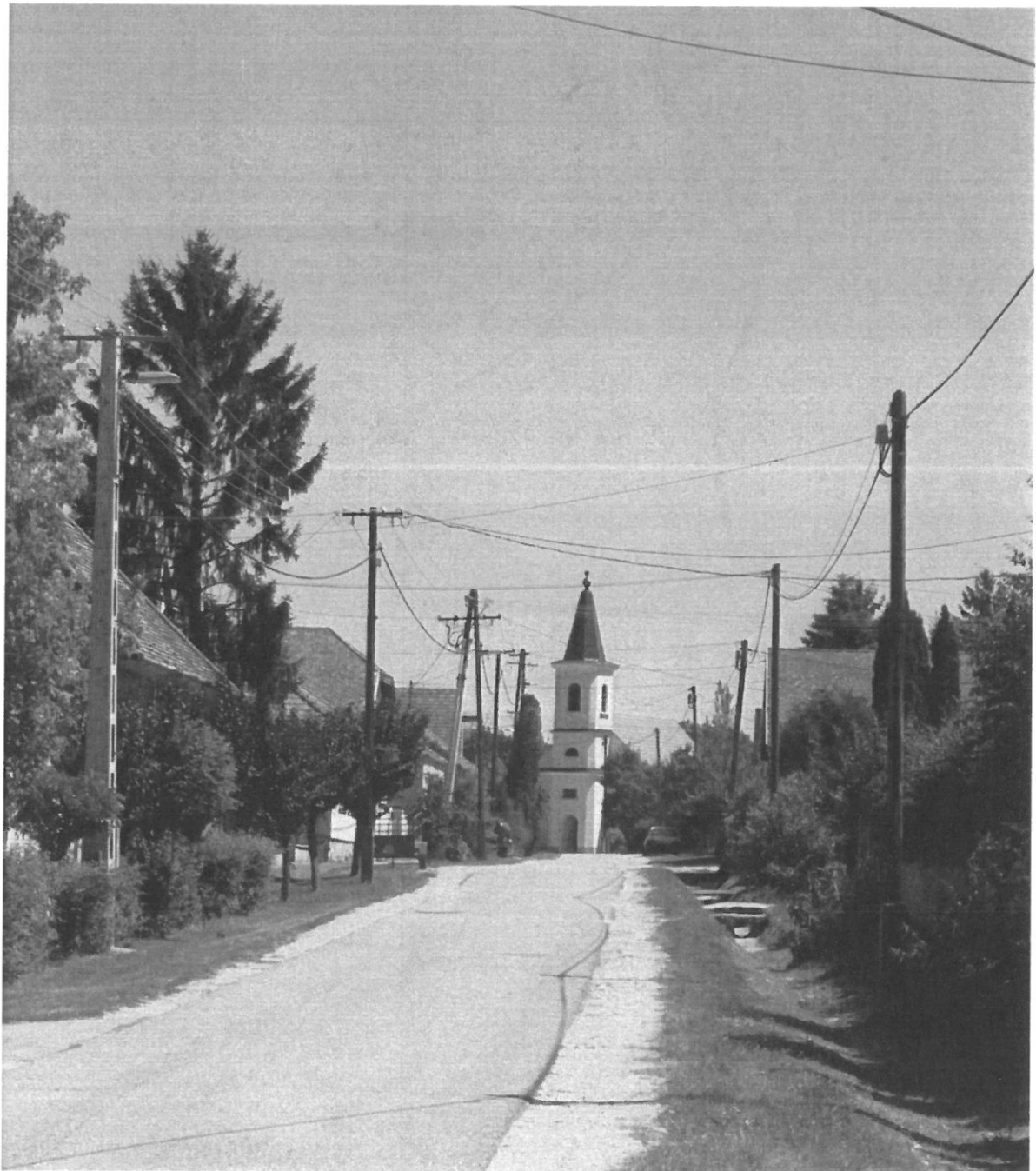
Pápakovácsi belterületének nagy része történelmi bépítésű, ahol az eredeti falu található. A település északi felét veszi körbe az újabb beépítés, melynél a keleti oldalon már a sorházas beépítés is megjelenik.

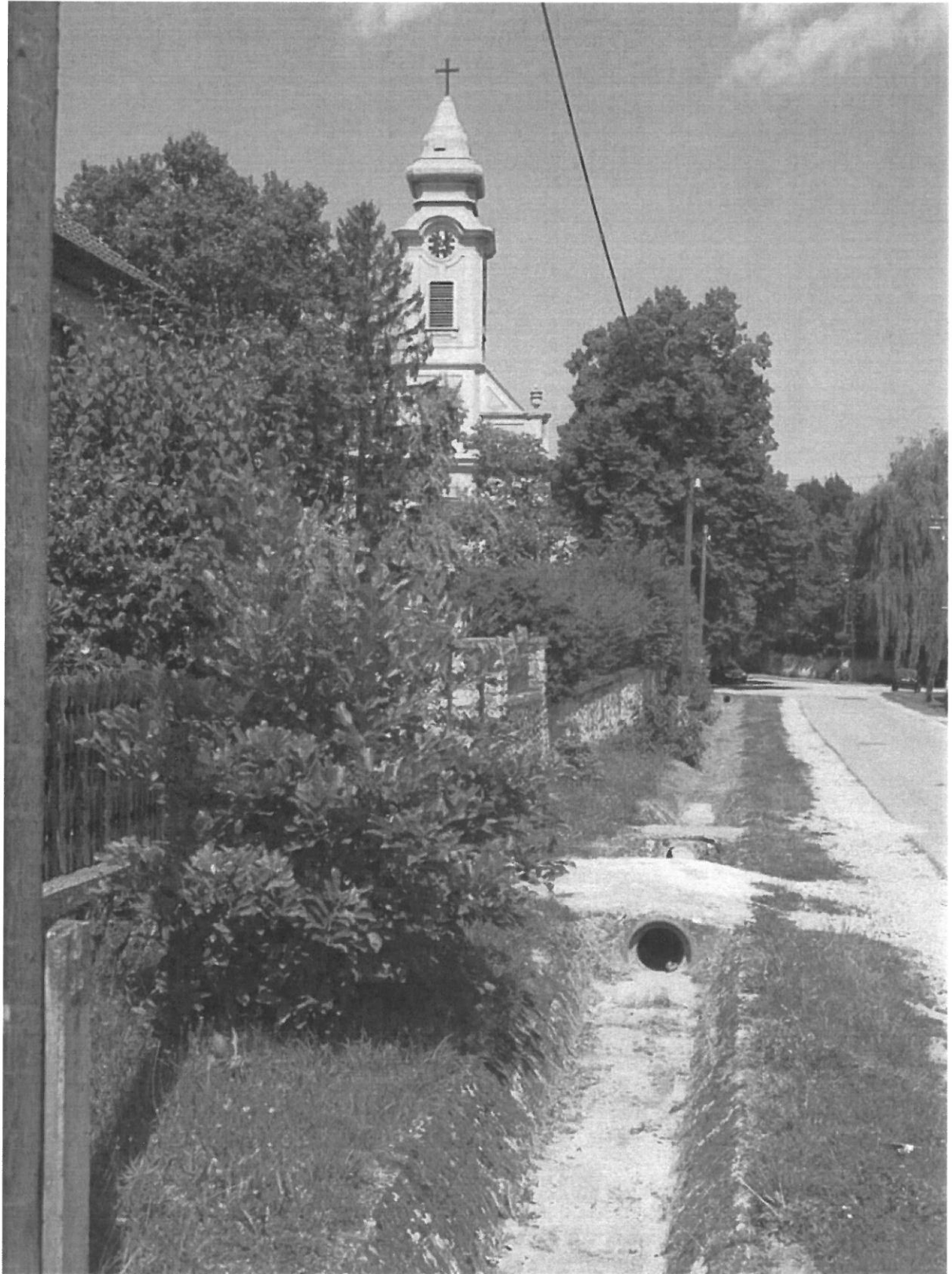
Történeti településrész

A település főútja, a Devecseri út és a Séd utca – Kiss utca fogja közre a történelmi beépítést. A beépítés többségét a földszintes házak adják, de találkozhatunk egyemeletes, illetve tetőtéri beépítéssel rendelkező lakóházakkal is. Itt található a műemléki Somogyi-kastély és a római katolikus templom is. Az utcaképet tovább színesítik helyi védettségű épületek, mint pl. a református templom, vagy lakóházak és a Szentháromság szobor a Fő utca mentén. A beépítés jellegét emelik a gyakran növényzettel határolt utcák.

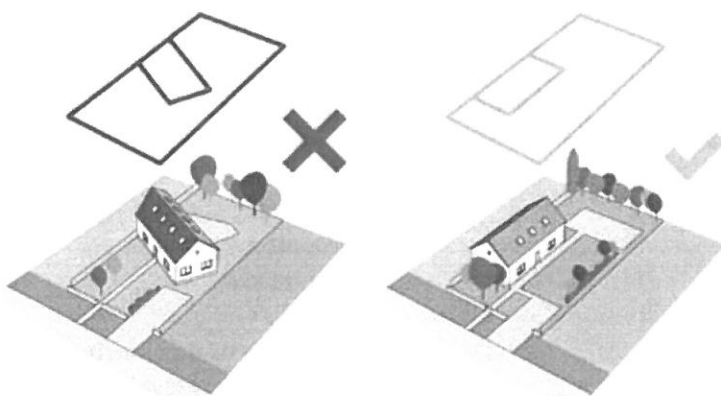

TELEPÍTÉS

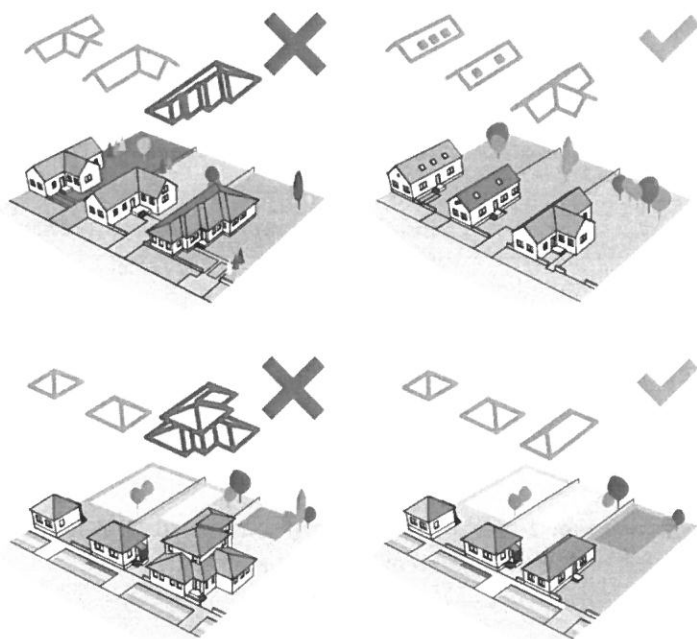
Lakóházakat a történeti településrészen az oldalhatár mentén, az utcára merőlegesen lehet építeni, homlokzati kapcsolatban a közterülettel, vagy előkert kialakításával. A nem az utcára merőleges, illetve indokolatlan mértékben hátrahúzott családi ház építése nem javasolt.

KERÍTÉS

A közterületek felé a telekhatáron 1,5, maximum 2 méter magas kerítés alakítható ki. A kerítések építésekor figyelembe kell venni, hogy nyers betonfelülettel nem jelenhetnek meg.

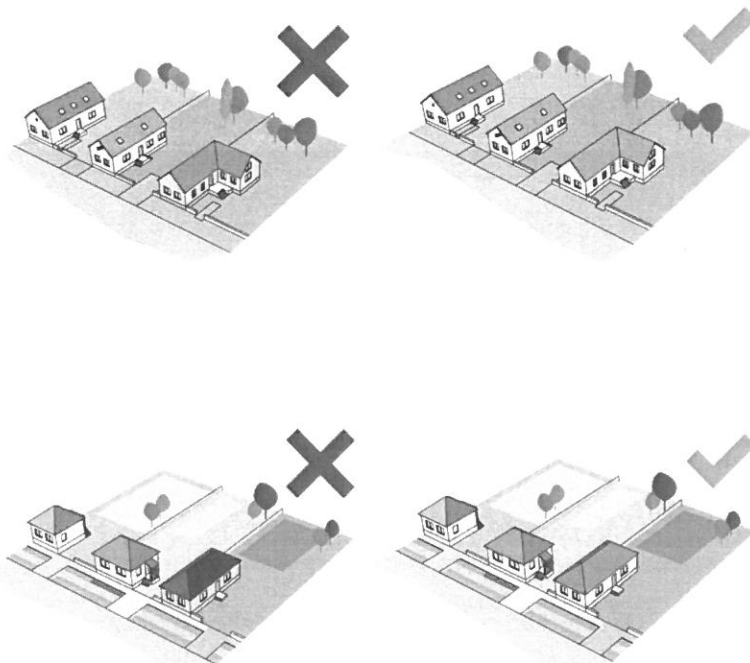
TETŐFORMA

Pápakovácsin az épületeket magastetővel kell létesíteni. Kialakításukkor figyelembe kell venni a szomszédos épületeket, azoktól a tetőhajlásszög maximum 5°-kal térhet el.

A házakat nem lehet mesterséges palával, hullámpalával, műanyag hullámlemezzel, vagy alumínium trapézlemezzel borítani.

ANYAGHASZNÁLAT (SZÍNEK)

A községben hagyományai vannak az anyaghasználatnak is. A lakóépületeknek a helyi építészeti hagyományoknak megfelelően vakolt homlokzati megjelenést kell biztosítani.

Festésnél figyelembe kell venni, és a településre jellemző halvány színezést kell alkalmazni (pl. fehér, sárga, barna és ezek árnyalatai).

MAGASSÁG

A történeti beépítésű területeken a házak magassága közel azonos. A házakat úgy kell építeni, hogy a legkisebb építménymagasság minimum 3,5 méter, azonban nem haladhatja meg az épület a 4,5 méteres magasságot.

KERT

Előkert létesítésekor a kialakult építési vonalat kell figyelembe venni, vagy ahol ez nem megállapítható, ott 5 méterrel kell számolni.

Oldalkert kialakításánál az OTÉK előírásait kell figyelembe venni, az ott szereplő adatok az irányadóak. Hátsó kertek szélessége nem lehet kisebb, mint 6 méter, azonban a határvonal maximum 50 méterrel lehet hátrébb a közterületi határvonaltól.

